

SUŠA V SLOVENIJI V LETU 1988 IN SANACIJA NJENIH POSLEDIC

Janez Čeplak*

Suša v letu 1988 je imela značaj naravne katastrofe v najširšem pomenu besede, saj je prizadela celotno območje SR Slovenije. Glede na talne razmere in vegetacijsko stopnjo so bile posamezne kmetijske kulture različno prizadete, zato je bila tudi škoda po suši v posameznih občinah različno visoka. Tudi zaradi različne zastopnosti kmetijske proizvodnje v družbenem proizvodu posameznih občin se je poškodovanost gibala od 0,1 % pa do 33 % družbenega proizvoda občine v letu 1987. Škoda po suši je v letu 1988 prizadela Slovenijo v višini skoraj 500 milijard dinarjev, kar je 5,4 % skupnega družbenega proizvoda gospodarstva za leto 1987.

Leto 1988 bo za Slovenijo, še posebej za kmetijstvo, označeno kot leto, ko sta pustili dve naravni nesreči: pozeba in suša. Opisati želim škodo, ki jo je povzročila kmetijstvu in gozdarstvu suša v času od junija od septembra 1988.

Suša kot pogost pojav je že opisana (1), vendar ugotavljam, da je suša v letu 1988 zajela praktično celo Slovenijo, kmetijstvo pa prizadela tako, da bo njene posledice čutili še nekaj naslednjih let.

Krušna žita so še pravočasno dozorela, lepo in suho vreme je omogočilo spravilo kvalitetnega pridelka. Zaradi nadpovprečno visokih dnevnih in nočnih temperatur v juniju, juliju in začetku avgusta in ob istočasno podpovprečnih nizkih količinah padavin so se predvsem na lažjih peščenih zemljiščih že v drugi polovici julija pokazali znaki suše.

Poljščine, predvsem koruza za zrnje in silažo, sladkorna pesa, krompir ter vrtnine in travinje so zaostajale v rasti in razvoju. Nastopili so pojavi prisilnega dozorevanja. Strniščni posevki niso vzklili.

Tudi sadjarstvu in vinogradništvu ni bilo prizaneseno. Sadje se je zaradi visokih dnevnih temperatur dobesedno kuhalo na drevju, kožica grozdnih jagod je postajala vse čvrstejša.

Padavine po 20. avgustu niso nadoknadile izpada v pridelku, povzročile so celo povečan pojav rastlinskih obolenj.

Tudi gozdarstvo je suša prizadela, predvsem sadike v drevesnicah, plantažne nasade in obnovljene gozdne nasade.

Izdatnejše padavine so manj prizadete poljščine in travinje osvežile tako, da so prizadete rastline nadaljevale z vegetacijo. Njihov zunanji videz se je občutno izboljšal, pridelek pa je bil bistveno manjši od pričakovanega, slabše kvalitete, ponekod je v celoti propadel.

Jagode vinske trte so zaradi močnejšega dotoka sokov pričele pokati, pojavile so se rastlinske bolezni.

Kmetijski strokovnjaki so nemočno spremljali propadanje pridelkov, razen tam, kjer že imajo zgrajene namakalne sisteme oziroma na površinah v neposredni bližini vodotokov.

Zaradi opozoril, ki so jih kmetijci usmerili družbenopolitičnim strukturam, so se že v avgustu pričele aktivnosti za oceno posledic škode po suši. Skladno z družbenim dogovorom o ugotovitvi in cenitvi škode od elementarnih nesreč (2) in navodilom o enotni metodologiji za cenitev škode, ki so jo povzročile elementarne nesreče (3), so

izvršni sveti skupščin občin imenovali strokovne komisije za oceno posledic po suši, te pa so imenovalle območne komisije za ocenjevanje škode po posameznih krajevnih skupnostih.

Že prve ocene, ki so jih občine posredovale Republiški komiteju za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, so pokazale, da bo imela suša za kmetijstvo katastrofalne posledice.

Zaradi obsega škode po suši se je poslabšal ekonomski položaj kmetijskih proizvajalcev, zato je bila za izvedbo sanacijskih ukrepov potrebna širša družbena pomoč.

Da bi ublažili posledice suše je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlagal Splošnemu združenju kmetijstva, živilske industrije in prehrane Slovenije in Zadrudni zvezi Slovenije, naj ugotovita potrebe po reprodukcijskih materialih (seme, mineralna gnojila, sredstva za varstvo rastlin), s katerimi bi zagotovili dodatno proizvodnjo krme in omilili posledice suše v trajnih nasadih. Prav tako naj bi ugotovila krmno bilanco za celotno živinorejsko proizvodnjo v SR Sloveniji ter ocenila možnosti njenega pokritja iz domačih virov, upoštevaje uporabo stranskih proizvodov (pesni

Preglednica 1. Zbirni podatki občin SR Slovenije o obsegu poškodovanih površin posameznih kmetijskih kultur konec avgusta 1988.

Kultura	Poškodovane površine		Povprečni pridelek		
	ha	%	ha	t/ha	t
1. koruza za silažo	30.457	44	13.433	40	537.320
2. koruza za zrnje	57.930	44	25.464	6,5	165.516
3. sladkorna pesa	3.346	45	1.511	40	60.440
4. krompir	23.758	37	8.786	20	175.720
5. travinje	354.148	34	117.089	6,5	761.078
6. sadovnjaki	13.439	29	3.918	22	86.196
7. vinogradi	14.707	35	5.220	3	15.660
8. hmelj	2.500	28	692	1,5	1.038
9. vrtnine	3.169	62	1.962	20	39.240
10. strniščni dosevki	11.413	88	10.108	3	30.324
Skupno	505.867	37	188.183		1,872.532

V preglednici 1 navedeni zbirni podatki kažejo, da je ob upoštevanju skupnih kmetijskih površin v obsegu 646.126 ha (4), pri čemer smo upoštevali površine njiv in vrtov, sadovnjakov, vinogradov in travnikov, poškodovano 78,3 % kmetijskih površin, oziroma preračunano na 100 % poškodovane površine 29,1 % kmetijskih površin.

Na podlagi teh prvih ocen je na 126. seji dne 25. avgusta Izvršni svet Skupščine SR Slovenije obravnaval informacijo o posledicah suše v letu 1988 in ugotovil, da je suša po ocenah strokovnjakov in opravljenih komisijških ogledih na terenu najhujša v povojnem obdobju. Izpad pridelka pri kmetijskih kulturah v vegetaciji je bil povprečno med 30—40 %, ob tem pa je bila zaradi izpada proizvodnje najbolj prizadeta živinoreja. Posledice suše so bile največje prav na površinah pod krmnimi rastlinami in pa trajnimi nasadi. Zaradi ohranitve osnovne črede je bilo treba nujno nadomestiti izpad krme z dodatno setvijo krmnih dosevkov, z ustreznimi agrotehničnimi ukrepi pospešiti vegetacijo in za krmo uporabiti vse možne stranske proizvode živilskopredelovalne industrije. Za pokritje krmne bilance je bilo treba nujno omogočiti interventni uvoz krmnih komponent pod ugodnimi pogoji.

rezanci, melasa, piske tropine, krompirjeva pulpa, oljne tropine, otrobi, krmna moka). Za izravnavo krmne bilance sta morala pripraviti predlog nujnega uvoza krme (koruze, tapioke, sirka, ječmena) in drugih komponent, ki so neobhodne za zdravstveno varstvo živali.

Po priporočilu Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije je Republiški center za pospeševanje kmetijstva pri Zadrudni zvezi Slovenije v sodelovanju z Biotehniško fakulteto v Ljubljani, Kmetijskim inštitutom Slovenije in območnimi kmetijskimi zavodi zagotovil potrebno strokovno pomoč kmetijskim proizvajalcem pri izvedbi agrotehničnih in rejških ukrepov. Tako so po sredstvih javnega obveščanja sproti dajali strokovna navodila za kmetovalce in družbene kmetijske obrate za ublažitev posledic po suši.

Osnovni ukrepi za ublažitev posledic so bili:

1. proizvodni ukrepi
 - siliranje silazne koruze
 - krmljenje sveže koruze
 - dognojevanje travinja
 - setev strniščnih dosevkov in prezimnih dosevkov
 - uporaba stranskih proizvodov rastlinske proizvodnje

* Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Parmova 33, Ljubljana

2. oskrba z reprodukcijskimi materiali
 - uporaba stranskih proizvodov živilske industrije
 - nabava močnih krmil
 - nabava semen
3. rejski ukrepi
 - predčasna prodaja spitanih živali
 - izločitev jalovih, slabo proizvodnih in starejših živali
 - privez mladih živali kot nadomestilo za izločene živali
4. druge vrste pomoči
 - zagotavljanje ugodnih finančnih sredstev za nakup krme
 - davčne olajšave
 - zmanjšanje dajatev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
 - zmanjšanje drugih prispevkov.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je dal kmetijskim organizacijam združenega dela in organizacijam združenih kmetov priporočilo, naj takoj izdelajo sanacijske programe s posebnim poudarkom na ukrepih za ohranitev staleža osnovne črede.

Posebno nalogo so dobile organizacije, zadolžene za oskrbo s semeni. DO Semena Ljubljana, SOZD ABC Pomurka Murska Sobota in DO Agraria coop. Zagotoviti so morale potrebna semena za dosegke ter po potrebi omejiti izvoz semen in pripraviti predloge za morebitni uvoz.

Priporočilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Odboru za melioracije pri Zvezi vodnih skupnosti Slovenije je bilo usmerjeno v takojšnjo oceno izvajanja programa usposabljanja kmetijskih zemljišč ter zagotovitev in pospešitev izgradnje namakalnih sistemov, seveda v okviru zbranih sredstev.

Posebno priporočilo je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije usmeril Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji. To je na skupščini skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja predlagala spremembo sklepa o kriterijih in pogojih, pod katerimi se kmetom v primerih elementarnih nesreč odpisani ali zmanjšani prispevki štejejo za plačane. Tako je med primere elementarnih nesreč uvrščena tudi suša. Poleg tega so samoupravni organi skupnosti na podlagi spremembe sklepa sprejeli sklep o zmanjšanju prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Posebno zadolžitev je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije dal izvršnim svetom skupščin občin: čimprej naj ocenijo škodo po suši ter skladno s sprejeto metodologijo izdelajo sanacijske programe za celotno kmetijstvo in jih takoj pričnejo izvajati. Proučijo naj vse možne vire za finančno in materialno pomoč prizadetim organizacijam in kmetom.

Za pravočasni intervencijski uvoz krme je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlagal Zveznemu izvršnemu svetu, naj spremeni uvozne režime za tapioko, siren in krmni ječmen iz »LBO« in »LB« ter odobri dodatni kontingent za uvoz koruze.

Tudi posamezne republiške upravne organe je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije zadolžil, naj v okviru svojih pristojnosti pomagajo sanaciji škode po suši:

- Republiški sekretariat za finance naj iz proračunske rezerve usmeri 200 milijonov dinarjev za regresiranje semen trav, travno-deteljnih mešanic in mineralnih gnojil.

— Republiški sekretariat za finance, Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Republiški komite za tržišče in splošne gospodarske zadeve naj zagotovijo kvalitetna obratna sredstva za nakup krme in nujno potrebnega reprodukcijskega materiala, poleg tega pa na osnovi ugotovljene krmne bilance sprostijo blagovne rezerve.

— Na tej podlagi je bilo iz republiških blagovnih rezerv sproščeno 30 000 ton koruze v zrnju in razdeljeno 10 000 ton tapioke iz uvoza. Tako so kmetijske organizacije družbenega sektorja in organizacije združenih kmetov na podlagi dogovorjene prireje mesa in mleka prejele koruzo in jo razdelile kmetovalcem, tapioko pa so posredovale mešalnicam močnih krmil.

Posledice suše na območju cele Jugoslavije je obravnaval na 302. seji dne 8. 9. 1988 Zvezni izvršni svet. Od sprejetih sklepov so zvezni organi realizirali večino: ob izdelavi bilance osnovnih kmetijsko prehrabnih proizvodov za ekonomsko leto 1988/89 niso odobrili kompenzacijskih poslov izvoza pšenice, koruze, olja in sladkorja, prav tako so ustavili vse dogovore glede izvoza teh proizvodov, spremenili so uvozni režim za tapioko. Iz zveznih blagovnih rezerv je bilo sproščeno 46 000 ton koruze, 12 000 ton olja in 22 000 ton sladkorja.

Ostale predvidene aktivnosti glede intervencijskih uvozov, določitve kontingentov za uvoz in izvoz v letu 1989, oprostitev carin in uvoznih dajatev na uvoz krme, spremenjene reeskontne stopnje za zaloge kmetijskih proizvodov in drugi ukrepi kreditno-monetarne politike so še v postopku reševanja. O predlaganih spremembah in dopolnitvah Zakona o sanaciji in prenehanju OZD bodo na zveznem nivoju stekle aktivnosti ob obravnavi zaključnih računov za leto 1988.

Poleg že izvedenih strokovnih aktivnosti so bila sproščena finančna sredstva, in sicer v obliki ugodnih kratkoročnih kreditov Hranilno-kreditne službe pri Zadrugi zvezi Slovenije v višini 8,3 milijarde, od tega:

— za proizvodnjo mleka	3,046 milijard din
— za prirejo mesa	2,094 milijard din
— za vinogradništvo	2,475 milijard din
— za hmeljarstvo	0,249 milijard din
— in za vrtnine	0,166 milijard din

Prav tako je Samoupravna interesna skupnost za pospeševanje proizvodnje hrane in za osnovno preskrbo Slovenije zagotovila in usmerila 2 milijardi dinarjev nepovratnih sredstev za regresiranje cene koruze za krmo.

Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora je na priporočilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije obvestil o škodi po suši Odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in o upravljanju s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč in predlagal, da se letošnja suša zaradi velikega obsega izjemoma opredeli kot naravna nesreča, za odpravo njenih posledic pa se lahko uporabijo sredstva solidarnosti. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je predlagal, da se glede na razpoložljiva sredstva solidarnosti nameni 8 milijard za sanacijo te škode.

Na podlagi končnih ocen izvršnih svetov skupščin občin je škoda po suši po posameznih občinah prikazana v preglednici 2.

Upoštevanje so tudi krajevne skupnosti, in sicer kot del geografskih območij, opredeljenih v odloku kot območje v prehodnem obdobju (7).

Končna ocena škode je 496.247.547.073.- din, kar je 5,4% družbenega proizvoda gospodarstva SR Slovenije (9.210.342.986.000.- din) za leto 1987 oziroma 131,8% družbenega proizvoda kmetijstva SR Slovenije (376.388.000.000 din) za leto 1987.

Preglednica 3. Končna ocena poškodovanosti posameznih kultur in ocenjeni fizični izpad proizvodnje za SR Slovenijo.

Zap. št.	Kultura	Poškodovanost %	Izpad pridelka t
1.	koruza za silažo	35	426.667
2.	koruza za zrnje	35	148.889
3.	sladkorna pesa	32	36.275
4.	krompir	26	124.000
5.	travnje	31	680.769
6.	sadovnjaki	20	53.333
7.	vinogradi	20	4.000
8.	hmelj	26	802
9.	vrtnine	64	23.054
10.	strnišni dosevki	90	26.482
Skupno			1.524.271

Preglednica 4. Razporeditev občin glede na skupno višino škode in delež sredstev solidarnosti.

Skupina	Višina škode % DP	Število občin	Delež sredstev solidarnosti od izkazane škode
0	do 3%	21	0
A	3—10%	24	1,5%
B	10—20%	11	2%
C	20—30%	5	2,5%
D	nad 30%	3	3%

Preglednica 2. Škoda po suši po posameznih občinah SR Slovenije, ločeno po sektorjih lastništva leta 1988 (brez občine Ljubljana Center).

Občina	Skupna škoda	% DP	% KM	Družbeni sektor	Zasebni sektor	Indirektna škoda	Ostalo	Nerazviti	KS
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ajdovščina	21.641.025.000	26	433	1.329.869.000	17.754.766.000	2.546.390.000	254.759	—	—
Brežice	18.838.220.000	28	146	883.136.000	15.384.891.000	2.570.193.000	—	—	7
Celje	2.036.108.000	0,5	33	854.354.000	1.181.763.000	—	—	—	—
Cerknica	2.079.840.000	3,5	98	—	2.079.840.000	—	5.767.640.000	—	—
Črnomelj	7.358.076.500	10,3	162	147.225.000	7.210.851.000	—	—	—	7
Domžale	2.324.408.372	1,3	20	594.868.372	1.729.540.000	—	—	—	—
Dravograd	1.459.817.400	4,6	152	250.762.500	1.209.054.900	14.625.000	—	501.271.420	1
Gornja Radgona	13.145.881.500	19,3	124	5.088.305.120	8.057.576.390	955.431.400	—	11.429.018.520	8
Grosuplje	2.594.296.000	3	36	166.296.000	2.428.000.000	—	—	—	5
Hrastnik	507.329.000	1,1	110	11.864.000	495.465.000	—	—	—	—
Idrija	7.722.950.000	8,8	253	—	7.722.950.000	2.178.050.000	—	—	—
Il. Bistrica	8.186.558.000	14,8	464	1.603.640.000	6.582.918.000	—	—	—	14
Izola	1.032.683.000	1,6	75	350.000.000	682.638.000	236.300.000	—	—	—
Jesenice	1.708.682.000	1,1	144	—	1.708.682.000	—	—	—	—
Kamnik	1.537.115.800	1,1	32	115.040.000	1.422.075.800	—	—	—	—
Kočevje	2.129.396.200	2,7	51	1.246.825.200	882.571.000	715.886.200	—	630.662.440	7
Koper	8.709.968.000	3,4	187	891.028.000	7.818.940.000	550.000.000	—	—	—
Kranj	11.187.905.700	2,5	89	953.896.000	10.234.309.700	768.400.000	—	—	—
Krško	13.635.200.000	6,5	194	1.276.900.000	9.588.300.000	2.770.000.000	—	633.840.000	1
Laško	4.401.918.960	6,1	128	117.079.000	4.284.840.000	295.979.000	—	—	3
Lenart	8.354.614.000	26,6	120	1.525.980.000	6.828.634.000	—	—	8.354.614.000	—
Lendava	11.547.856.000	15,5	188	2.221.246.000	9.326.617.000	160.000.000	—	6.892.001.000	14
Litija	3.886.986.000	6,9	111	180.756.000	3.706.220.000	105.150.000	—	—	—
Lj.-Bežigrad	506.840.000	0,1	165	—	506.840.000	—	—	—	—
Lj.-Vič	8.141.000.000	4,2	128	491.000.000	7.650.000	200.000.000	—	—	—
Lj.-Moste	5.302.660.000	1,3	98	—	5.302.660.000	—	—	—	—
Lj.-Šiška	2.815.714.500	0,6	70	154.280.000	2.661.434.000	51.565.000	—	—	—
Ljutomer	12.152.423.000	21,7	170	4.104.137.000	8.048.286.000	2.221.423.000	—	—	12
Logatec	576.100.000	1,6	36	—	576.100.000	—	—	—	—
Mb.-Tabor	1.057.046.000	0,5	285	438.440.000	618.606.000	—	—	—	—
Mb.-Tezno	8.922.321.000	4,2	209	1.597.110.000	7.325.211.000	23.500.000	—	—	—
Mb.-Pesnica	6.744.179.820	11,1	105	884.653.140	5.859.926.680	—	—	4.755.721.080	8
Mb.-Ruše	2.213.300.000	3,5	113	156.100.000	2.057.200.000	—	—	1.452.810.000	1
Mb.-Rotovž	1.736.109.700	0,9	21	347.179.700	1.388.930.000	—	—	—	2
Mb.-Pobrezje	4.641.321.870	3,4	233	493.295.740	4.148.026.130	—	—	—	—
Metlika	10.659.349.000	27,7	807	436.680.000	10.222.669.000	3.443.280.000	—	—	1
Mozirje	2.689.392.726	4,8	54	489.600.000	2.109.275.000	90.517.726	—	363.660.000	2
M. Sobota	35.546.770.000	18,9	179	3.886.419.000	31.660.351.000	—	—	22.415.714.000	20
N. Gorica	45.593.886.000	14,1	314	12.835.489.000	32.758.397.000	15.942.245.000	—	—	—
Novo mesto	22.855.383.000	7,8	178	1.009.240.000	21.846.143.000	2.606.050.000	—	6.610.099.000	2
Ormož	14.775.779.429	33,6	124	3.968.430.840	10.810.997.090	—	—	14.775.779.429	—
Piran	3.967.831.000	4,1	162	917.925.000	3.049.906.000	997.376.000	—	—	—
Postojna	11.909.112.000	15	95	610.000.000	5.030.912.000	685.000.000	6.288.200	523.091.000	2
Ptuj	31.799.761.000	15,2	93	7.644.624.000	24.155.137.000	—	—	16.588.074.000	14
Radlje	2.277.230.000	4	63	700.112.000	1.577.120.000	—	—	1.902.440.650	7
Radovljica	1.220.000.000	0,7	37	—	1.220.000.000	—	—	—	—
Ravne	3.475.851.000	2,1	187	125.248.000	3.350.603.000	—	—	—	—
Ribnica	3.248.174.000	4,8	103	—	3.248.174.000	1.500.000.000	—	—	—
Sevnica	10.866.185.000	22	233	1.012.256.000	9.854.929.000	895.000.000	—	1.975.850.000	2
Sežana	12.976.652.000	12,2	209	290.646.000	12.686.006.000	603.000.000	38.216.000	2.922.139.000	10
Sl. Gradec	4.317.440.000	5,4	146	633.350.000	3.440.100.000	343.990.000	—	—	—
Sl. Bistrica	10.005.703.000	12,4	119	1.028.292.000	8.977.411.000	—	—	1.639.833.000	3
Sl. Konjice	5.470.634.000	5,5	130	1.768.592.000	3.702.042.000	828.430.000	—	—	—
Šentjur	1.897.966.000	5,3	36	353.720.000	1.544.246.000	—	—	1.897.966.000	—
Škofja Loka	4.581.193.000	2,4	86	165.774.000	4.415.419.000	—	—	—	—
Šmarje	4.004.653.896	6,2	55	328.860.000	3.675.793.896	—	120.970.000	4.004.653.896	—
Tolmin	4.510.226.000	5,9	194	—	4.510.226.000	343.200.000	—	2.647.436.000	22
Trbovlje	513.027.700	0,4	74	—	513.027.700	—	—	—	—
Trebnje	11.446.923.000	21,6	179	227.592.000	11.219.331.000	8.387.286.000	—	3.059.637.000	4
Trzin	483.721.000	0,6	50	—	483.721.000	—	—	—	—
Titovo Velenje	3.850.100.000	1,3	150	252.100.000	3.598.000.000	—	—	—	—
Vrhnika	2.529.300.000	3,4	119	—	2.529.300.000	—	—	—	—
Žagorje	1.361.422.000	2,6	98	—	1.361.422.000	—	—	—	—
Zalec	16.578.075.000	10,9	88	6.150.937.000	10.418.948.189	—	8.190.000	—	—
Skupno	496.247.547.073			73.311.143.612	408.434.268.575	67.539.267.326	12.223.070.759	115.345.649.995	

Primerjava zbirnih podatkov iz preglednice 1 in preglednice 2 kaže na dokaj točno prvo oceno posledic po suši.

Po nepopolnih podatkih (manjkajo podatki za 10 občin) je suša na območjih, ki se z odlokom Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije (5) štejejo za manj razvita območja v SR Sloveniji v obdobju od leta 1986 do leta 1990, oziroma imajo po zakonu o pospeševanju skladnejšega razvoja v SR Sloveniji (6) del krajevnih skup-

Preglednica 5. Škoda po občinah in skupinah.

Skupina	Višina škode 000 din	Delež %
O	52.409.317	10,5
A	123.013.673	24,5
B	222.137.677	44,3
C	72.451.307	14,5
D	31.055.947	6,2

nosti kot sestavni del geografsko manj razvitih območij oziroma se le-ta nahajajo v 10-kilometrnem pasu ob državni meji, povzročila škodo v višini 115,345,649.995.-din ali 23 %.

Glede na skupno višino škode po suši v kmetijstvu in na razpoložljiva sredstva iz sklada solidarnosti smo občine razdelili v 5 skupin z naslednjo opredelitvijo:

Višina škode po občinah, razvrščenih v skupine, je razvidna iz preglednice 5.

Odstopanja, ki se pojavljajo kot razlika med prijavljenimi škodami in škodami, ki jih je obravnaval Odbor podpisnikov, so nastala zaradi naknadnih korekcij. Razdeljevanje sredstev solidarnosti še poteka predvsem zaradi zamud pri dostavi potrebne in obvezne dokumentacije za koriščenje teh sredstev. Predvideva se, da bodo sredstva solidarnosti za sanacijo škode po suši v letu 1988 izkoriščena do konca leta 1988.

Zaključek

Suša, ki je v obdobju od konca junija do avgusta 1988 prizadela celotno območje SR Slovenije, je bila po ocenah najhujša v povojnem obdobju. Kmetijska proizvodnja je bila zelo prizadeta, saj je bil izpad pridelka povprečno med 30–40 %. Najbolj je suša prizadela živinorejo, saj imamo v SR Sloveniji največ površin pod krmljenimi rastlinami. Tudi trajni nasadi —

sadovnjaki in vinogradi — so bili prizadeti, čeravno nekaj manj.

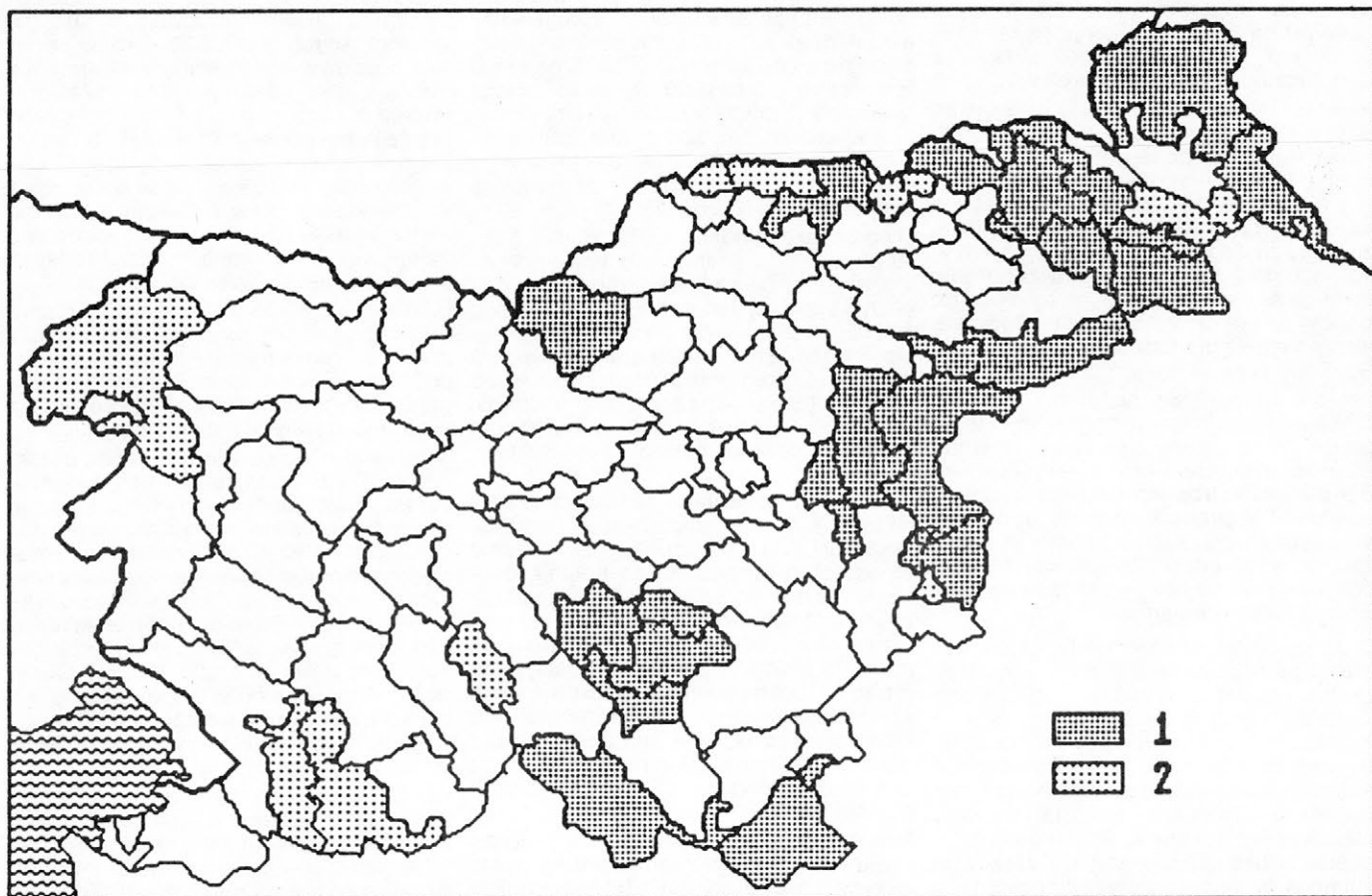
Posledice suše so poslabšale ekonomski položaj kmetijskih proizvajalcev. Hitri agrotehnični ukrepi v republiki, občinah in kmetijskih organizacijah združenega dela so ublažili posledice suše, kljub širši družbeni podpori pa se bodo posledice poznale še nekaj naslednjih let.

Janez Čeplak Drought in Slovenia in 1988 and the Mitigation of its Consequences

The drought which took place in Slovenia in 1988 had the character of a natural disaster in the widest sense of the expression, since the whole of the latter republic was affected by it. The extent to which individual crops and agricultural produce were affected depended on the local ground conditions and on the stage of growth which had been reached. For this reason the degree to which crops were affected by drought varied from commune to commune. The contribution of agricultural production to the total social product of individual communes also varied considerably, so that losses due to drought ranged from 0.1 to as much as 33 % of the total social product of individual communes. The losses due to drought in 1988 have been estimated to amount to 500 000 million dinars, which is equivalent to 5.4 % of the total social product of the republic for 1987.

1. Natek, K., Ujma, 1987. št. 1., str. 39–46.
2. Uradni list SFRJ, št. 24/78, str. 976–977.
3. Uradni list SFRJ, št. 27/87, str. 653–712.
4. Zavod SR Slovenije za statistiko, statistični podatki po občinah SR Slovenije, št. 6, 1987. Kmetijstvo 1981–1985, str. 10. YU ISSN 0561–9432
5. Uradni list SRS, št. 43/85.
6. Uradni list SRS, št. 29/75, 30/80 in 33/85.
7. Kartografski prikaz manj razvitih območij SR Slovenije v obdobju 1986–1990.

Manj razvita območja v SR Sloveniji v obdobju 1986–1990 (Ur. l. SRS št. 43/85)

1. manj razvito območje v obdobju 1986–1990
2. območje v prehodnem obdobju 1986–1988